

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ครั้งนี้ ได้จากแบบสอบถามจำนวน 243 ฉบับ เป็นแบบสอบถาม
สำหรับครูที่สอนวิชาชีววิทยา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร
จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้แล้ว ได้นำมาวิเคราะห์และนำเสนอในรูปของตาราง
ผลการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตารางที่ 1-9 ดังต่อไปนี้คือ

1. ตารางที่ 1 เป็นผลการวิเคราะห์สถานภาพของครูชีววิทยา
2. ตารางที่ 2-8 เป็นผลการวิเคราะห์ลักษณะการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน
ประกอบการเรียนการสอนในเรื่องต่างๆ คือ ประเภทของแหล่งวิทยาการในชุมชน วิธีการใช้
แหล่งวิทยาการในชุมชน วิจารท์ใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน ประโยชน์ที่ได้รับจากแหล่ง
วิทยาการในชุมชน มัญญาและอุปสรรคในการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน
3. ตารางที่ 9 เป็นส่วนที่เสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูชีววิทยา
เกี่ยวกับการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนประกอบการเรียนการสอนวิชาชีววิทยาจากแบบสอบถาม
ปลายเปิด

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของครุชีววิทยา จำแนกตามสถานภาพ

ลำดับที่	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	46	18.93
	หญิง	197	81.07
2	อายุ		
	24 - 30 ปี	33	13.58
	31 - 35 ปี	114	46.91
	36 - 40 ปี	59	24.28
	41 ปีขึ้นไป	37	15.23
3	ภูมิ		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	0.41
	ปริญญาตรี	189	77.78
	สูงกว่าปริญญาตรี	53	21.81
	สาขาหรือวิชาเอกที่จบ		
	สาขาวิชาระบบทั่วไป	223	91.76
	สาขาวิชาอื่นๆ	20	8.24
4	จำนวนปีที่เคยสอนวิชาชีววิทยา		
	0 ปี	6	2.47
	1 - 5 ปี	79	32.51
	6 - 10 ปี	106	43.62
	11 ปีขึ้นไป	52	21.40
5	ระดับชั้นที่สอนวิชาชีววิทยา		
	สอนระดับชั้นเดียว	176	72.43
	สอนสองระดับชั้น	56	23.04
	สอนทั้งสามระดับชั้น	11	4.53

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
6 งานที่รับผิดชอบ			
	สอนวิชาชีววิทยาวิชาเดียว	73	30.04
	สอนวิชาชีววิทยาและวิทยาศาสตร์ทั่วไป	46	18.93
	สอนวิชาชีววิทยา วิทยาศาสตร์ทั่วไป และรับผิดชอบงานที่ไม่ใช่งานสอน	23	9.47
	สอนวิชาชีววิทยา และรับผิดชอบงานที่ไม่ใช่งานสอน	101	41.56

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูสอนวิชาชีววิทยา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุในช่วงอายุ 31-35 ปี และจบการศึกษาระดับปริญญาครึ่งทางสาขาวิชาชีววิทยาเป็นส่วนมาก ประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในช่วง 6-10 ปี มากที่สุดคือร้อยละ 43.62 และไม่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.47 ครูชีววิทยาที่สอนระดับชั้นเดียว คือ ม.4, ม.5 หรือ ม.6 มีมากที่สุดคือร้อยละ 72.43 สอนทั้งสามระดับชั้นมีน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.57 ครูชีววิทยาที่ต้องรับผิดชอบงานอื่นที่ไม่ใช่งานสอน พร้อมทั้งสอนวิชาชีววิทยายังจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 41.6 ส่วนครูชีววิทยาที่ต้องสอนวิชาชีววิทยา วิทยาศาสตร์ทั่วไป และรับผิดชอบงานอื่นที่ไม่ใช่งานสอนมีน้อยที่สุดคือร้อยละ 9.47

ตารางที่ 2 ค่าร้อยละ ค่ามัชณิเม เลขคณิต (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
ของครูชีววิทยา เกี่ยวกับการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนประเทศต่าง ๆ และระดับของการใช้

ลำดับที่	ข้อความ	ค่าร้อยละ ของครูที่ใช้	ระดับของการใช้		
			\bar{x}	S.D.	ความหมาย
1	วิทยากรหรือผู้มีความรู้	64.20	2.03	0.72	ใช้งานครึ่ง
2	หนังสือ เสริมความรู้ชีววิทยา				
2.1	ตำราชีววิทยาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่หนังสือ เรียนของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวท.)	100	3.61	0.62	ใช้น้อยที่สุด
2.2	วารสาร นิตยสารทางวิทยาศาสตร์				
2.2.1	รายวัน	52.26	2.34	0.78	ใช้งานครึ่ง
2.2.2	รายสัปดาห์	59.26	2.24	0.69	ใช้งานครึ่ง
2.2.3	รายปักษ์	63.79	2.34	0.77	ใช้งานครึ่ง
2.2.4	รายเดือน	79.84	2.45	0.73	ใช้งานครึ่ง
2.3	สารานุกรม หรือพจนานุกรมศัพท์วิทยาศาสตร์	86.42	2.39	0.81	ใช้งานครึ่ง
2.4	หนังสืออ่านประกอบที่เกี่ยวกับชีววิทยาทั่ว ๆ ไป เช่น พิชและสัตว์สามัญที่พบในประเทศไทย โลกของสิ่งมีชีวิต	97.94	2.69	0.79	ใช้น้อย
3	รายการความรู้ทางไหรทัศน์				
3.1	สารคดีทางชีววิทยา เช่น พันธุ์นาทีเดียว รายการชิงเกอร์เวลต์	93.00	2.94	0.81	ใช้น้อย
3.2	ตอนปัญหาทางวิทยาศาสตร์	87.24	2.56	0.77	ใช้น้อย
3.3	สารานุกรมวิทยาศาสตร์	87.65	2.55	0.85	ใช้น้อย
4	รายการความรู้ทางวิทยุ				
4.1	เกี่ยวกับการแพทย์	73.25	2.34	0.80	ใช้งานครึ่ง
4.2	เกี่ยวกับเกษตร	72.02	2.25	0.77	ใช้งานครึ่ง
4.3	เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	77.37	2.31	0.76	ใช้งานครึ่ง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ค่าร้อยละ ของครูที่ใช้	ระดับของการใช้		
			\bar{X}	S.D.	ความหมาย
5	ห้องสมุด				
5.1	ห้องสมุดแห่งชาติ	38.27	1.69	0.80	ใช้งานครึ่ง
5.2	ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	46.91	2.04	0.76	ใช้งานครึ่ง
5.3	ห้องสมุดวิทยาลัย	25.51	1.66	0.83	ใช้งานครึ่ง
5.4	ห้องสมุดโรงเรียน	95.47	2.99	0.88	ใช้บ่อย
5.5	ห้องสมุดของหน่วยราชการต่าง ๆ เช่น				
	กรมประมง กรมวิชาการเกษตร	35.39	1.92	0.81	ใช้งานครึ่ง
5.6	ห้องสมุดประชาชน	24.28	1.58	0.83	ใช้งานครึ่ง
5.7	ห้องสมุดของหน่วยงานเอกชน เช่น				
	A.U.A., British Council	31.69	1.69	0.92	ใช้งานครึ่ง
6	ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาระบรรดศึกษาอิเล็กทรอนิกส์	51.03	2.06	0.78	ใช้งานครึ่ง
7	ศูนย์บริการการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของ				
	วิทยาลัยครุศาสตร์ต่าง ๆ	51.85	2.06	0.75	ใช้งานครึ่ง
8	พิพิธภัณฑ์				
8.1	พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ	64.20	2.14	0.81	ใช้งานครึ่ง
8.2	พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ				
	บางแสน จังหวัดชลบุรี	82.30	2.06	0.69	ใช้งานครึ่ง
8.3	ศูนย์ชีววิทยาทางทะเล จังหวัดภูเก็ต	24.28	1.25	0.44	เกือบไม่ได้ ใช้เลย
8.4	พิพิธภัณฑ์และแร่ ของกรมทรัพยากรธรรมชาติ	34.98	1.78	0.69	ใช้งานครึ่ง
8.5	พิพิธภัณฑ์สุสานหอย จังหวัดกระน้ำ	21.40	1.35	0.68	เกือบไม่ได้ ใช้เลย
9	โรงพยาบาลต่าง ๆ	49.79	1.78	0.64	ใช้งานครึ่ง
10	อุทยานแห่งชาติ	56.79	1.89	0.71	ใช้งานครึ่ง
11	วนอุทยานแห่งชาติ	51.44	1.93	0.69	ใช้งานครึ่ง
12	สวนพฤกษาศาสตร์	52.26	1.94	0.69	ใช้งานครึ่ง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ค่าร้อยละ ของครูที่ใช้	ระดับของการใช้	
			X	S.D.
13 สวนสาธารณะ				ความหมาย
13.1 ในกรุงเทพมหานคร	40.74	1.98	0.82	ใช้งานครึ่ง
13.2 ในต่างจังหวัด	30.45	1.74	0.68	ใช้งานครึ่ง
14 สวนสัตว์				
14.1 ในกรุงเทพมหานคร	57.20	2.12	0.79	ใช้งานครึ่ง
14.2 ในต่างจังหวัด	35.80	1.74	0.69	ใช้งานครึ่ง
15 ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ทะเล แม่น้ำ ภูเขา ป่าไม้ ฯลฯ	67.08	2.20	0.79	ใช้งานครึ่ง
16 แหล่งประกอบการอาชีพต่าง ๆ เช่น ทำเรือประมง นาเกลือ ฯลฯ	39.09	1.81	0.70	ใช้งานครึ่ง

จากตารางที่ 2 พบว่า ครุชีววิทยาจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 100 ใช้คำรำชีววิทยาที่ไม่ใช้หนังสือ เรียนของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(สวท.) เป็นหนังสือ เสริมความรู้ชีววิทยา รองลงมาตามลำดับคือ ครุชีววิทยาร้อยละ 97.94 ใช้หนังสืออ่านประกอบที่เกี่ยวกับชีววิทยาทั่วไป ครุชีววิทยาร้อยละ 95.47 ใช้ห้องสมุดโรงเรียน และครุชีววิทยาจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 21.40 ใช้พิพิธภัณฑ์สุสานหอย จังหวัดกระนี่ เป็นแหล่งวิทยาการประกอบการสอนวิชาชีววิทยา

เมื่อพิจารณาถึงการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนประจำท้องที่ พบว่า ครุชีววิทยาใช้คำรำชีววิทยาที่ไม่ใช้หนังสือ เรียนของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(สวท.) เป็นหนังสือ เสริมความรู้ชีววิทยาน้อยที่สุด และใช้บ่อยคือหนังสืออ่านประกอบที่เกี่ยวกับชีววิทยาทั่วไป รายการความรู้ทางไทรทศน์เกี่ยวกับสารคดีทางชีววิทยา การตอบปัญหาทางวิทยาศาสตร์ สารานุกรมวิทยาศาสตร์ และห้องสมุดโรงเรียน และเกือบไม่ได้ใช้เลยคือ พิพิธภัณฑ์สุสานหอย จังหวัดกระนี่ และศูนย์ชีววิทยาทางทะเล จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 3 ค่าร้อยละ ค่ามัชณิค เลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ
ครุชีวิทยาเกี่ยวกับวิธีการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนต่าง ๆ

ลำดับที่	ข้อความ	ค่าร้อยละ ของครุพี่ใช้	ระดับของการใช้		
			\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	สำรวจแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนชีวิทยา	72.84	2.12	0.73	ใช้งานครึ่ง
2	ให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับวิธีใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการในชุมชนและเรื่องที่จะไปศึกษา	88.89	2.57	0.77	ใช้บ่อย
3	อบรมนารายาทที่พึงปฏิบัติในการใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการนอกโรงเรียน	83.95	2.54	0.86	ใช้บ่อย
4	ให้ความรู้เพื่อนฐานเกี่ยวกับเรื่องที่จะไปศึกษาค้นคว้า แก่นักเรียนก่อนใช้แหล่งวิทยาการ เช่น บรรยาย คุณภาพนตร์ สไลด์ อ่านหนังสือเป็นต้น	86.42	2.66	0.84	ใช้บ่อย
5	ให้นักเรียนเตรียมความสำหรับการสัมภาษณ์ สนทนากับผู้เชี่ยวชาญ หรือชักถามกับบุคคลต่าง ๆ ล้วงหน้า	53.91	2.21	0.77	ใช้งานครึ่ง
6	ใช้สื่อศูนย์กลางแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียน	69.96	2.27	0.75	ใช้งานครึ่ง
7	ใช้วัสดุสิ่งพิมพ์จากแหล่งอื่นนอกโรงเรียน เช่น เอกสาร รูปภาพ	89.71	2.67	0.84	ใช้บ่อย
8	เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับชีวิทยา เช่น บรรยาย อภิปราย สาธิต เป็นต้น	49.79	1.80	0.60	ใช้งานครึ่ง
9	ส่งเสริมให้นักเรียนออกไปพัฒนา 9.1 การบรรยายเกี่ยวกับชีวิทยา 9.2 การอภิปรายเกี่ยวกับชีวิทยา 9.3 การแข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับทางวิทยาศาสตร์	73.66 65.02 89.71	2.27 2.31 2.44	0.74 0.71 0.73	ใช้งานครึ่ง
10	ส่งเสริมให้นักเรียนออกไปศึกษานอกสถานที่ 10.1 ชมนิทรรศการทางวิทยาศาสตร์ 10.2 ชมการแสดงโครงงานวิทยาศาสตร์ 10.3 เข้าค่ายวิทยาศาสตร์	96.71 93.00 67.08	2.65 2.58 2.29	0.84 0.86 0.78	ใช้บ่อย

ตารางที่ ๓ (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ค่าร้อยละ ของครูที่ใช้	ระดับของการใช้		
			\bar{X}	S.D.	ความหมาย
10.4	ไปทัศนศึกษาในบริเวณกรุงเทพมหานคร	59.26	2.21	0.75	ใช้บ้างครึ่ง
10.5	ไปทัศนศึกษาในจังหวัดใกล้เคียง	72.84	2.09	0.70	ใช้บ้างครึ่ง
10.6	ไปทัศนศึกษาในจังหวัดห่างไกล	48.15	1.93	0.65	ใช้บ้างครึ่ง
11	ส่งเสริมให้นักเรียนหาข่าว สารคดี บทความ เรื่องราว ต่าง ๆ เกี่ยวกับชีวิทยาจากหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร	96.30	2.85	0.79	ใช้บ่อย
12	ส่งเสริมให้นักเรียนรวมตัวอย่างของสิ่งมีชีวิต ชนิดต่าง ๆ จากแหล่งวิทยาการเพื่อเก็บไว้เป็นสือ ^ส การเรียนการสอน	93.00	2.73	0.82	ใช้บ่อย
13	มอบหมายให้นักเรียนไปล้มภายน้ำ หรือสันทนา ซักถาม 13.1 นักวิทยาศาสตร์	27.57	1.79	0.71	ใช้บ้างครึ่ง
13.2	ครู-อาจารย์ ในสถาบันต่าง ๆ ที่มีผลงานทาง วิทยาศาสตร์ หรือได้รับยกย่องเป็นครูดีเด่น	32.10	1.79	0.76	ใช้บ้างครึ่ง
13.3	บุคคลในครอบครัว	47.74	1.99	0.67	ใช้บ้างครึ่ง
13.4	บุคคลอื่น ๆ ที่มีความรู้เกี่ยวกับชีวิทยา	52.67	2.21	0.69	ใช้บ้างครึ่ง
14	จัดทำสื่อการเรียนการสอนจากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ สำหรับมาใช้ในห้องเรียน เช่น หนังสือ รูปภาพ ตัวอย่างของสิ่งมีชีวิต เป็นต้น	92.18	3.11	0.75	ใช้บ่อย
15	นำสื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ จากแหล่งวิทยาการ ต่าง ๆ มาร่วมจัดนิทรรศการทางวิทยาศาสตร์ เช่น ไฮทัศน์บุปผาส์เกี่ยวกับชีวิทยา เอกสาร ตัวอย่างของ สิ่งมีชีวิต เป็นต้น	90.53	2.69	0.81	ใช้บ่อย
16	ให้นักเรียนเขียนรายงานเกี่ยวกับเรื่องที่ไปค้นคว้า จากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ	87.24	2.57	0.79	ใช้บ่อย

ตารางที่ ๓ (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ค่าร้อยละ ของครูที่ใช้	ระดับของการใช้		
			\bar{X}	S.D.	ความหมาย
17	ให้นักเรียนจัดอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่ไปค้นคว้า	80.25	2.42	0.85	ใช้งานครึ่ง
18	ให้นักเรียนจัดป้ายนิเทศแนะนำแหล่งวิทยาการใหม่ ๆ ในชุมชน	64.61	2.34	0.79	ใช้งานครึ่ง
19	ให้นักเรียนจัดทำสมุดภาพเกี่ยวกับความรู้ทางชีววิทยา	72.43	2.39	0.73	ใช้งานครึ่ง
20	ให้นักเรียนทำสมุดบันทึก เกี่ยวกับข่าวที่เป็นความรู้ ทางชีววิทยา	63.37	2.25	0.74	ใช้งานครึ่ง
21	ให้นักเรียนนำเรื่องราวเกี่ยวกับความก้าวหน้าใหม่ ๆ ทางชีววิทยามาเล่าให้เพื่อนฟังในห้องเรียน	69.96	2.32	0.79	ใช้งานครึ่ง
22	ให้นักเรียนทำแบบประเมินผลทั้งก่อนและหลังการใช้ แหล่งวิทยาการในชุมชน	37.45	2.01	0.84	ใช้งานครึ่ง
23	ให้นักเรียนเขียนจดหมายตอบขอบคุณหลังจากการใช้ แหล่งวิทยาการในชุมชนแล้ว	44.44	2.31	0.92	ใช้งานครึ่ง

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูชีววิทยาจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ ๙๖.๗๑ ใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนโดยการส่งเสริมให้นักเรียนออกไปศึกษาณสถานที่ เพื่อชุมนิทรรศการทางวิทยาศาสตร์ รองลงมาตามลำดับคือ ครูชีววิทยาร้อยละ ๙๖.๓๐ ส่งเสริมให้นักเรียนหาข่าวสาร สารคดี บทความเรื่องราวต่างๆเกี่ยวกับชีววิทยาจากหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร ครูชีววิทยาร้อยละ ๙๓.๐๐ ส่งเสริมให้นักเรียนออกไปศึกษาณสถานที่ เพื่อชุมกการแสดงโครงงานวิทยาศาสตร์ และส่งเสริมให้นักเรียนรวมตัวอย่างของสิ่งมีชีวิตชนิดต่างๆจากแหล่งวิทยาการเพื่อเก็บไว้เป็นสื่อการเรียนการสอน ครูชีววิทยาจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ ๒๗.๕๗ ใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนโดยการอบรมหมายให้นักเรียนไปสัมภาษณ์ หรือสันทนา ชักถามนักวิทยาศาสตร์

เมื่อพิจารณาถึงวิธีการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน พบว่า วิธีการที่ครูชีววิทยาใช้บ่อยได้แก่ จัดทำสื่อการเรียนการสอนจากแหล่งวิทยาการต่างๆสำหรับมาใช้ในห้องเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนหาข่าวสาร สารคดี บทความ เรื่องราวต่างๆเกี่ยวกับชีววิทยาจากหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร และส่งเสริมให้นักเรียนรวมตัวอย่างของสิ่งมีชีวิตชนิดต่างๆจากแหล่งวิทยาการเพื่อเก็บไว้เป็นสื่อการเรียนการสอน ส่วนวิธีการที่ครูชีววิทยาใช้บ้างครั้งได้แก่ การอบรมหมายให้นักเรียนไปสัมภาษณ์ หรือสันทนา ชักถามนักวิทยาศาสตร์ ครู-อาจารย์ในสถานที่ต่างๆที่มีผลงานทางวิทยาศาสตร์ หรือได้รับยกย่อง เป็นครูดีเด่น และการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับชีววิทยา

ตารางที่ 4 ค่าร้อยละของครูชีววิทยาเกี่ยวกับเวลาที่ใช้แหล่งวิชาการในชุมชนประกอบการเรียน
การสอนวิชาชีววิทยา

ลำดับที่	ข้อความ	ค่าร้อยละ ของครูที่ใช้
<u>การพนักเรียนไปศึกษาอภิสานที่</u>		
1	ในเวลาเรียนช่วงไมงชีววิทยา	39.09
2	นอกเวลาเรียนช่วงไมงชีววิทยา เช่น เวลาพักหรือหลังเลิกเรียน	39.09
3	วันเสาร์ หรือวันอาทิตย์	55.97
4	ระหว่างหยุดภาคเรียน	28.81
5	วันหยุดราชการอื่น ๆ	38.27
6	เมื่อมีโอกาสพิเศษ เช่น ในวันวิทยาศาสตร์	74.49
<u>การให้นักเรียนฟังวิทยากร พังอภิปราย หรือฟังการบรรยาย</u>		
1	ในเวลาเรียนช่วงไมงชีววิทยา	44.86
2	นอกเวลาเรียนช่วงไมงชีววิทยา เช่น เวลาพักหรือหลังเลิกเรียน	36.21
3	วันเสาร์ หรือวันอาทิตย์	27.98
4	ระหว่างหยุดภาคเรียน	21.81
5	วันหยุดราชการอื่น ๆ	21.81
6	เมื่อมีโอกาสพิเศษ เช่น ในงานนิทรรศการของโรงเรียน	57.61
<u>การให้นักเรียนไปสัมภาษณ์ สนทนากับ หรือชักถามผู้มีความรู้ในชุมชน</u>		
1	ในเวลาเรียนช่วงไมงชีววิทยา	14.81
2	นอกเวลาเรียนช่วงไมงชีววิทยา เช่น เวลาพักหรือหลังเลิกเรียน	30.04
3	วันเสาร์ หรือวันอาทิตย์	34.98
4	ระหว่างหยุดภาคเรียน	20.16
5	วันหยุดราชการอื่น ๆ	20.58
6	เมื่อมีโอกาสพิเศษ เช่น เวลาว่างในช่วงนักเรียนชายส่วนใหญ่เรียนวิชา	
รักษาดินแดน		42.80

จากตารางที่ 4 พบว่า ในการพานักเรียนออกไปศึกษาอภิสานที่ ครูชีววิทยาจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 74.49 ใช้เวลาเนื่องมือโอกาสพิเศษ และครูชีววิทยาจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 28.81 ใช้เวลาในระหว่างหยุดภาคเรียน

ในการจัดให้นักเรียนฟังวิทยากร พังอภิปราย หรือฟังการบรรยาย ครูชีววิทยาจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 57.61 ใช้เวลาเนื่องมือโอกาสพิเศษ และครูชีววิทยาจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 21.81 ใช้เวลาในวันหยุดราชการและในระหว่างหยุดภาคเรียน

ในการให้นักเรียนไปสัมภาษณ์ สนทนารือซักถามผู้มีความรู้ในชุมชน ครูชีววิทยาจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 42.80 ใช้เวลาเนื่องมือโอกาสพิเศษ และครูชีววิทยาจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 14.81 ใช้เวลาในเวลาเรียนชั่วโมงชีววิทยา

ตารางที่ 5 ค่ามัชณิค เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็น
ของครูชีววิทยา เกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากแหล่งวิทยาการในชุมชน

ลำดับที่	ข้อความ	ระดับของความมีประโยชน์		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนในด้านที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ของเด็กและชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน	2.97	0.73	มาก
2	ช่วยให้ครูและนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้แหล่งวิทยาการ ต่างๆ ในชุมชน	2.85	0.73	มาก
3	ช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนแหล่งวิทยาการและ อุปกรณ์การสอนในโรงเรียน	2.76	0.76	มาก
4	เป็นการเพิ่มพูนความสมบูรณ์ในเนื้อหาที่เรียนในห้องเรียน	3.02	0.74	มาก
5	เป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม ทั้งหลาย เพื่อให้มีความสามารถปรับตัวให้เข้ากับ สิ่งแวดล้อมได้	2.99	0.78	มาก
6	ฝึกการสังเกต การค้นคว้า การสืบสานแก่นักเรียน	3.12	0.76	มาก
7	ทำให้นักเรียนสนุกสนาน นักเรียนสนใจ เพราะได้เรียนตาม ความต้องการ	3.09	0.77	มาก
8	ทำให้นักเรียนมีความรู้และประสบการณ์ในการเรียนมากยิ่งขึ้น	3.14	0.73	มาก
9	ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะในวิชาชีววิทยา ในสภาพการณ์จริง	3.14	0.71	มาก
10	เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนสามารถที่จะแก้ไขปรับปรุง ชุมชนของตนในอนาคต	2.79	0.76	มาก
11	ทำให้บทเรียนมีความหมายแก่นักเรียนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพราะ นักเรียนได้เรียนจากสภาพการณ์ที่เป็นจริง	3.07	0.77	มาก
12	ทำให้เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้นและจะฝังแน่นในความทรงจำ เพราะว่า เป็นการเรียนที่ได้ผ่านประสาทสัมผัสหลายทาง	3.19	0.72	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ระดับของความมีประโยชน์		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
13	ช่วยประยัด เวลาในการสอน	2.53	0.87	มาก
14	ทำให้นักเรียนได้เจริญองค์ความทางด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถ และเจตคติที่พึงประสงค์ไปพร้อม ๆ กัน	3.00	0.74	มาก
15	ช่วยสร้างคุณลักษณะเฉพาะตัวของนักเรียน เช่น ความคิดริเริ่ม ความอดทน ความรับผิดชอบ การสังเกต การแก้ปัญหา	3.02	0.74	มาก
16	ช่วยให้นักเรียนได้รับทั้งความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3.08	0.69	มาก
รวม		2.99	0.77	มาก

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาทั้งโดยส่วนรวมและรายข้อพบว่า ครุชีววิทยามีความเห็น
ว่าการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนประกอบการเรียนการสอนวิชาชีววิทยามีประโยชน์มาก

ตารางที่ ๖ ค่ามัชณ์เลขคณิต (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของครู
ชีวิทยา เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่

ลำดับที่	ข้อความ	ระดับของปัญหา		
		\bar{x}	S.D.	ความหมาย
1	ไม่ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่แหล่งวิชาการในชุมชน	2.06	0.82	น้อย
2	การติดต่อแหล่งวิชาการในชุมชนมีวิธีการมากไป	2.44	0.86	น้อย
3	การคุนเคยไม่สะดวก	2.44	0.92	น้อย
4	ค่าใช้จ่ายสูง	2.96	0.86	มาก
5	ความปลอดภัยของนักเรียนด้านพาหนะการเดินทางมีน้อย	2.76	0.88	มาก
6	นักเรียนไม่มีระเบียบวินัย	2.39	0.89	น้อย
7	นักเรียนได้รับความรู้ไม่ตรงจุดที่ครูต้องการ	2.25	0.76	น้อย
8	นักเรียนไม่สนใจในการไปศึกษานอกสถานที่	2.07	0.87	น้อย
9	ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหัวหน้าหมวดวิทยาศาสตร์	1.84	0.81	น้อย
10	ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่	1.99	0.87	น้อย
11	ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	2.08	0.83	น้อย
12	จำนวนครูผู้ควบคุมมีน้อย ไม่ได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียน	2.34	0.96	น้อย
13	ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับแหล่งวิชาการในชุมชนนั้น ๆ ไม่เพียงพอ	2.36	0.81	น้อย
14	ไม่มีเวลาในการพานักเรียนออกไปศึกษานอกสถานที่	3.13	0.93	มาก
รวม		2.37	0.93	น้อย

จากการที่ ๖ พบว่า ครูชีวิทยามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่โดยส่วนรวมมีปัญหาและอุปสรรคน้อย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าที่มีปัญหาและอุปสรรคมากคือ เรื่องค่าใช้จ่ายสูง ความปลอดภัยในด้านพาหนะการเดินทางมีน้อย และครูไม่มีเวลาในการพานักเรียนออกไปศึกษานอกสถานที่ นอกนั้นมีปัญหาและอุปสรรคน้อย

ตารางที่ 7 ค่ามัชณิคเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็น
ของครูชีววิทยา เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการ เชิญวิทยากรมาบรรยาย

ลำดับที่	ข้อความ	ระดับของปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ไม่ทราบที่อยู่ของวิทยากร	2.52	0.98	มาก
2	ติดต่อวิทยากรไม่สะดวก เพราะอยู่ไกลเกินไป	2.53	0.92	มาก
3	วิทยากรบรรยายไม่ตรงจุดนุ่งหมายที่ครูต้องการให้ นักเรียนทราบ	2.13	0.84	น้อย
4	วิทยากรไม่มีเวลาสำหรับการบรรยาย	2.48	0.89	น้อย
5	นักเรียนไม่สนใจฟังวิทยากรบรรยาย	2.49	0.93	น้อย
6	นักเรียนขาดระเบียบวินัยขณะที่ฟังการบรรยายของวิทยากร	2.44	0.89	น้อย
7	โรงเรียนไม่มีงบประมาณเฉพาะสำหรับการเชิญวิทยากร	2.73	0.95	มาก
8	โรงเรียนไม่ได้จัดซื้อไม้พิเศษไว้สำหรับฟังการบรรยาย ของวิทยากร	3.14	0.95	มาก
9	โรงเรียนไม่มีสถานที่เพื่อพักการบรรยายของวิทยากร	2.19	1.03	น้อย
10	โรงเรียนไม่สนับสนุน	1.99	0.83	น้อย
11	โรงเรียนกำหนดครรภ์เปลี่ยนการเชิญวิทยากรมีวิธีการ มากเกินไป	2.08	0.90	น้อย
12	โสดทัศนคุณกรรมที่ใช้ประกอบการบรรยายของวิทยากร ขาดประสิทธิภาพ	1.99	0.74	น้อย
13	การเรียนรู้แบบนี้เสียเวลามาก ได้ประโยชน์น้อย	2.19	0.82	น้อย
14	กระบวนการ เทือนเวลา เรียนของวิชาอื่น ๆ	2.83	0.96	มาก
รวม		2.41	0.96	น้อย

จากตารางที่ 7 พบว่า ครูชีววิทยามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ เชิญวิทยากรมาบรรยาย โดยส่วนรวมมีบุคลาและอุปสรรคบ่อย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ที่มีบุคลาและอุปสรรคมากคือ ครูไม่ทราบที่อยู่ของวิทยากร การติดต่าวิทยากรไม่สะดวก เพราะอยู่ไกลเกินไป โรงเรียนไม่มีงบประมาณเฉพาะสำหรับการ เชิญวิทยากร โรงเรียนไม่ได้จัดซื้อโถงพิเศษไว้สำหรับพึงการบรรยายของวิทยากรและกระหบกรະ เทือนเวลาเรียนของวิชาอื่นๆ นอกนั้นมีบุคลาและอุปสรรคบ่อย

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของครุชีวิทยา เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการขอรับโสตท์ศูนย์บกรถ

ลำดับที่	ข้อความ	ระดับของปัญหา		
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ไม่ทราบสถานที่ติดต่อขอรับ	2.42	0.96	น้อย
2	ระเบียนการติดต่อขอรับมีวิธีการมากไป	2.45	0.90	น้อย
3	ครุไม่มีเวลาไปติดต่อขอรับ	2.88	0.91	มาก
4	ไม่มีพำนัชสำหรับไปติดต่อ	2.77	0.99	มาก
5	ไม่มีงบประมาณสำหรับการติดต่อ	2.85	1.03	มาก
6	ไม่สามารถมาใช้ได้ตรงตามเวลาที่ต้องการ เพราะ วัสดุอุปกรณ์มีจำนวนจำกัด	2.86	0.95	มาก
7	ไม่มีห้องโสตท์ศูนย์ศึกษา	1.63	0.84	น้อย
8	ครุขาดความรู้และความเข้าใจวิธีการใช้โสตท์ศูนย์บกรถ	1.98	0.88	น้อย
9	ขาดเอกสารแนะนำรายชื่อโสตท์ศูนย์บกรถของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้บริการได้	2.74	1.09	มาก
10	ไม่มีโสตท์ศูนย์บกรถที่ต้องการให้รับ	2.31	0.95	น้อย
11	ขาดการสนับสนุนจากแหล่งวิทยาการในชุมชนที่จะให้รับ	2.34	0.94	น้อย
รวม		2.48	1.03	น้อย

จากตารางที่ 8 พบว่า ครุชีวิทยามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการขอรับโสตท์ศูนย์บกรถจากแหล่งวิทยาการในชุมชน โดยส่วนรวมมีปัญหาและอุปสรรคน้อย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าที่มีปัญหาและอุปสรรคมากคือ ครุไม่มีเวลาไปติดต่อขอรับ ไม่มีพำนัชสำหรับไปติดต่อ ไม่มีงบประมาณสำหรับการติดต่อ ไม่สามารถมาใช้ได้ตรงตามเวลาที่ต้องการ เพราะวัสดุอุปกรณ์ มีจำนวนจำกัด และขาดเอกสารแนะนำรายชื่อโสตท์ศูนย์บกรถของหน่วยงานต่างๆที่ให้บริการได้ นอกนั้นมีปัญหาและอุปสรรคน้อย

ตารางที่ ๙ ความถี่ของความคิด เห็นและข้อเสนอแนะของครุชีววิทยาเกี่ยวกับการใช้แหล่งวิทยาการ
ในชุมชนประกอบการเรียนการสอนวิชาชีววิทยาให้มีประสิทธิภาพ

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
<u>เรื่องที่ ๑ ไปเกี่ยวกับการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน</u>		
1	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวท.) หรือโรงเรียน ควรจัดทำเอกสารแนะนำรายชื่อแหล่งวิทยาการในชุมชน ที่สามารถให้บริการแก่ ครุได้ พร้อมทั้งน้อมรายละเอียดต่าง ๆ ด้วย	8
2	วิชาชีววิทยามีเนื้อหามาก แต่เวลาเรียนมีจำนวนจำกัดจึงไม่มีโอกาสใช้ แหล่งวิทยาการในชุมชน	6
3	การใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนกระทำได้ยาก เพราะครุมีช่วงโmontสอนมาก และมีงานอื่น ๆ ในโรงเรียนที่นอกเหนือจากการสอนมาก	4
4	โรงเรียนควรมีงบประมาณสำหรับการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนให้แก่หมวด วิทยาศาสตร์ทุก ๆ ปี	3
5	ครุเห็นว่าการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนเป็นการเสียเวลามาก ทำให้การ เรียนการสอนไม่ทันหลักสูตร แต่ถ้ามีเวลาพอจะทำให้การเรียนการสอนดีมาก	3
6	ในการจัดหรือใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการในชุมชนมากทำให้กระทบกระเทือน ต่อวิชาอื่น	3
7	ควรมีศูนย์ทางชีววิทยาเพื่อใช้เป็นแหล่งวิทยาการสำหรับโรงเรียนทั้งด้านบุคลากร เอกสารทางวิชาการ ไสต์ทศนศึกษาฯ ฯ	2
8	ภายในกลุ่มโรงเรียนควรมีการร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนอุปกรณ์ช่วย เสริม การเรียนต่าง ๆ และร่วมมือกันสร้างอุปกรณ์การเรียนทางชีววิทยา	2
9	นักเรียนล้วนใหญ่ไม่ให้ความสนใจต่อวิชาชีววิทยา มักจะให้ความสนใจ ในวิชาฟิสิกส์และคณิตศาสตร์มากกว่า	2
10	มหาวิทยาลัยที่มีงานวิจัยของนิสิตเกี่ยวกับการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน ประกอบการเรียนการสอน ควรจะเสนอผลการวิจัยให้โรงเรียนทราบ เพื่อ จะติดต่อขอใช้บริการได้ เป็นการนำผลการวิจัยมาใช้เป็นประโยชน์	1

ตารางที่ ๙ (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
11	ควรให้วิทยาลัยครู ภาควิชาชีววิทยา จัดสัมมนาระหว่างครุชีววิทยาด้วยกันเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องแหล่งวิทยาการในชุมชน	1
12	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแหล่งวิทยาการในชุมชนควรอำนวยความสะดวกในการติดต่อ	1
13	ควรมีการจัดทำโครงการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์ให้แก่ครุชีววิทยาในกลุ่มโรงเรียนเดียวกันและนักเรียนในระหว่างปิดภาคเรียน	1
14	ควรมีการจัดทำวิธีใดเกี่ยวกันชีววิทยาให้นักเรียนได้ศึกษาและเห็นจริงมากขึ้น	1
15	ควรส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนประกอบการเรียน การสอนให้มากขึ้น ไม่ใช่สอนแต่ในหนังสือ เรียน เพียงอย่างเดียว	1
16	ครุครัวสำรวจแหล่งวิทยาการในชุมชนอยู่เสมอ	1
17	ครุเท่านั้นที่รับผิดชอบการสอนวิชาชีววิทยา	1
18	การใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนประกอบการเรียนการสอนวิชาชีววิทยา เป็นวิธีการที่ดีที่ควรปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	1
19	ครุมีโอกาสใช้ห้องสมุดจากแหล่งอื่น ๆ ทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย หนังสือชีววิทยาที่ทันสมัยไว้บริการอย่างเพียงพอ	1
20	การใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนเป็นไปแบบตัวต่อตัว คือ ครุแนะนำให้เฉพาะนักเรียนที่สนใจจริง ๆ	1
21	ในการไปติดต่อใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนครุต้องรับผิดชอบสูง	1
22	การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการในชุมชนครุเห็นว่าเป็นหน้าที่ของนักเรียน	1

การศึกษานอกสถานที่

- 1 การไปศึกษานอกสถานที่ท่าให้เสียเวลา และกระทบกระเทือนเวลาเรียนของวิชาอื่น

1

ตารางที่ ๙ (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	ความถี่
2	การไปทัศนศึกษาต่างจังหวัดมีขั้นตอนมาก	3
3	ขัดกับระเบียบของโรงเรียน	2
4	ไม่ได้รับความร่วมมือจากครุ-อาจารย์ในหมวดวิทยาศาสตร์ด้วยกัน	2
5	แหล่งวิทยาการบางแห่ง เช่น โรงงานอุตสาหกรรม ไม่ค่อยให้การสนับสนุนในการเข้าเยี่ยมชม และให้ชัมแต่เพียงผิวเผิน	1

การเชิญวิทยากรมาบรรยาย

1	วิทยากรที่มาบรรยายควรมีบุคลิกดี และมีวิธีการจัดบรรยายที่ทำให้นักเรียนแต่ละระดับเข้าใจง่ายและไม่น่าเบื่อหน่าย	1
2	ครุ-อาจารย์วิชาอื่น ๆ ควรให้การสนับสนุน	1

การยืมสอดทัศนบูรพาณฑ์จากแหล่งอื่น

1	โรงเรียนมีความขาด ใหญ่มักจะมีความพร้อมในค้านสอดทัศนบูรพาณฑ์อยู่แล้ว
ไม่ต้องยืมสอดทัศนบูรพาณฑ์จากแหล่งอื่น	1
2	ระเบียบของโรงเรียนในการใช้ห้องสอดทัศนศึกษาอยุ่งยากมาก	1

จากตารางที่ ๙ ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูชีววิทยาเกี่ยวกับการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนประกอบการสอนชีววิทยา มีดังนี้

เกี่ยวกับเรื่องที่ว่าไป ครูชีววิทยามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า สถานบันส่งเสริม การสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) หรือโรงเรียนควรจัดทำเอกสารแนะนำรายชื่อแหล่งวิทยาการในชุมชนที่สามารถให้บริการแก่ครูชีววิทยาได้ พร้อมทั้งบอกรายละเอียดต่างๆ ด้วย มีความถี่มากที่สุด ส่วนความถี่รองลงมา ได้แก่ ครูชีววิทยาเห็นว่าวิชาชีววิทยามีเนื้หามาก แต่เวลาเรียนมีจำนวนจำกัด จึงไม่มีโอกาสใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน และการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนกระทำได้ยาก เพราะครูมีช่วงไม่สอนมากและมีงานอื่นๆ ในโรงเรียนที่นอกเหนือจากการสอนมาก

เกี่ยวกับเรื่องการศึกษานอกสถานที่ ครูชีววิทยามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า การไปศึกษานอกสถานที่ทำให้เสียเวลาและกระทบกระเทือนเวลาเรียนของวิชาอื่น และการไปทัศนศึกษาต่างจังหวัดมีขั้นตอนมาก มีความถี่มากที่สุด ครูชีววิทยาเห็นว่าแหล่งวิทยาการบางแห่ง เช่น โรงงานอุตสาหกรรมไม่ค่อยให้การสนับสนุนในการเข้าเยี่ยมชมและให้ชิมแต่เพียงผิวนอก และการไปศึกษานอกสถานที่ควรคำนึงถึงความปลอดภัยในการเดินทาง ไม่ว่าจะเป็นในระยะใกล้ หรือไกลก็ตาม มีความถี่น้อยที่สุด

เกี่ยวกับเรื่องการใช้ชีววิทยารามนารายณ์ ครูชีววิทยามีความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะว่าวิทยากรที่มาบรรยายควรมีบุคลิกดี และมีวิธีการบรรยายที่ทำให้นักเรียนแต่ละระดับเข้าใจง่ายและไม่น่าเบื่อหน่าย และครูวิชาอื่นๆ ควรให้การสนับสนุน

เกี่ยวกับเรื่องการยึดโสดทัศนปักรัฐจากแหล่งอื่น ครูชีววิทยามีความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะว่า โรงเรียนมีอยู่ขนาดใหญ่มากจะมีความพร้อมในด้านโสดทัศนปักรัฐอยู่แล้ว ไม่ต้องยึดโสดทัศนปักรัฐจากแหล่งอื่น และเห็นว่าระเบียบของโรงเรียนในการใช้ห้องโสดทัศนศึกษา ยุ่งยากมาก